

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Викладач – к. філолог. н., доцент Степанова Ольга Іванівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 8-й

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія та методика виховання дітей із порушеннями мовлення» належить до вибірових дисциплін циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта».

Навчальний курс передбачає опанування здобувачами теорії виховання, формування системи педагогічних умінь, професійних якостей особистості, які дозволять майбутнім педагогам успішно оволодівати дошкільною педагогікою, майстерністю організації виховного процесу в закладі дошкільної освіти.

Опанування знаннями з курсу реалізується за допомогою основних організаційних форм навчання: лекцій, практичних (семінарських) занять, консультацій, самостійної роботи тощо. Остання займає провідне місце в системі освітнього процесу та передбачає аналіз конкретних виховних ситуацій, виконання творчих завдань, написання творів тощо.

Для освоєння дисципліни здобувачі використовують знання, вміння і навички, сформовані в ході вивчення дисциплін «Загальна і спеціальна психологія», «Загальна і спеціальна педагогіка», «Анатомія, фізіологія і патологія органів слуху, мови та зору», «Логопедія». Освоєння даної дисципліни є необхідною основою для подальшого вивчення спеціальних методик з початкового навчання мови, розвитку мовлення тощо, а також для проходження всіх видів навчальних та педагогічних практик та успішної підготовки до підсумкової державної атестації.

Метою курсу є підготовка майбутніх педагогів до виховання дітей дошкільного віку із порушеннями мовлення в умовах закладів дошкільної освіти.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів з теоретичними та методичними основами організації виховної роботи в закладах дошкільної освіти для дітей із порушеннями мовлення;
- формувати у здобувачів професійний інтерес до роботи з дітьми дошкільного віку; розкрити вирішальну роль особистості педагога, його культурного рівня і професійних якостей у створенні в закладі дошкільної освіти умов для соціалізації дитини із порушеннями мовлення;
- виховувати у здобувачів такі важливі професійні риси, як доброзичливість, тактовність і коректність, відповідальність за результати своєї діяльності, терпіння, здатність до емпатії, повага та любов до вихованців, професійна чесність та порядність;
- розширювати професійний світогляд студентів, педагогічну ерудицію;
- розвивати в них здатність до аналітичного осмислення педагогічної дійсності;
- сприяти усвідомленню студентами засобів і напрямків професійного самовдосконалення.

Очікувані результати вивчення курсу

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Компетентності загальні (КЗ)

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

Компетентності спеціальні (КС)

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації;

КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням;

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці;

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу;

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками;

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами;

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини;

КС-21. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей (інклюзивна освіта);

КС-22. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності;

КС-23. Здатність планувати та організовувати освітньо корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами

Програмні результати навчання

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання в школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку;

ПР-02. Розуміти, описувати і аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання розвитку дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій;

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами;

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку;

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти;

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами;

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності;

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи, бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням;

ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами;

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому;

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю;

ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей;

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності;

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками;

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку;

ПР-23. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні

потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти;

ПР-24. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей; організувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність;

ПР-25. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної **середньої освіти тощо;**

ПР-29. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щопонеділка з 12.00 до 14.00.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка з 16.00 до 18.00.

Е-mail викладача: olha.stepanova@rchu.edu.ua;